

prima instanță: Judecătoria Hîncești – L. Roic-Botezatu

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Pahopol, V. Negru și V. Sîrbu

Î N C H E I E R E

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov împotriva lui Popa Constantin cu privire la încasarea datoriei contractuale, taxei de stat și cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, prin care s-a respins cererea de apel depusă de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Hîncești din 01 februarie 2017, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă :

Prin mandatul din 16 noiembrie 2016 întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată a împuternicit avocatul Natalia Covaliov să acorde întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de ataca hotărârea judecătorească (f.d. 3).

La 28 decembrie 2016 prin intermediul oficiului poștal avocatul Natalia Covaliov a depus în interesele întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni cerere de chemare în judecată împotriva lui Popa Constantin cu privire la încasarea datoriei contractuale, taxei de stat și cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Natalia Covaliov a indicat că între întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, în calitate de operator, și Popa Constantin în calitate de abonat, a fost încheiat contractul de abonament și acordul suplimentar potrivit căruia operatorul s-a obligat să ofere abonatului posibilitatea de a beneficia de opțiunea promoțională de procurare a unui telefon mobil la prețul special cu condiția achitării abonamentului lunar pe o perioadă obligatorie prevăzută în contract.

Din considerentul că abonatul a încetat să achite abonamentul lunar acesta a cauzat operatorului un prejudiciu în mărime de 3 171,38 lei.

Conform pct. 11 a acordului suplimentar, abonatul urmează să achite penalitate în mărime de 0,5% pe zi pentru fiecare zi de întârziere și penalitatea calculată pentru 100 zile este în mărime de 1 585,69 lei.

Avocatul Natalia Covaliov cere încasarea de la Popa Constantin în beneficiul întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni a datoriei contractuale în sumă de 4 757,07 lei, taxei de stat în mărime de 270 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 000 lei (f.d. 4-5).

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești din 01 februarie 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov.

S-a încasat de la Popa Constantin în beneficiul întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni datoria contractuală în mărime de 4 757,07 lei, taxa de stat în mărime de 270 lei, în total suma de 5027,07 lei (f.d. 28, 35-38).

În motivarea soluției prima instanță a reținut că Popa Constantin a acumulat datorie față de întreprinderea de stat „Moldcell” societate pe acțiuni în mărime de 4 757, 07 lei, pe care urmează să o restituie. Cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică, prima instanță a indicat că la cerere este anexat bonul de plată și actul de predare-primire a serviciilor prestate, însă ținând cont de volumul de lucru efectuat de avocat pe parcursul examinării cauzei și de practica CEDO care reamintește că cheltuielile trebuie să fie necesare realmente angajate și rezonabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia respingerii acestei pretenții.

La 22 februarie 2017 avocatul Natalia Covaliov a declarat în interesele întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Hîncești din 01 februarie 2017 (f.d. 33), iar la 11 august 2017 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 51-52).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 19 septembrie 2017 a respins cererea de apel depusă de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov și a menținut hotărârea Judecătorei Ialoveni din 01 februarie 2017.

În motivarea soluției instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la respingerea pretenției cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică, având în vedere că la materialele pricinii nu a fost anexată copia ordinului de plată, prin care s-ar confirma cu certitudine achitarea serviciilor efectuate.

La 22 decembrie 2017 prin intermediul oficiului poștal avocatul Natalia Covaliov a declarat în interesele întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe cu încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 000 lei și compensarea taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în mărime de 203 lei și la depunerea cererii de recurs în mărime de 135 lei.

În motivarea cererii de recurs avocatul Natalia Covaliov a indicat că la depunerea cererii de chemare în judecată a prezentat bonul de plată în original care atestă că serviciile juridice în sumă de 1 000 lei au fost achitate.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 25 septembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat avocatului Natalia Covaliov și întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni copia deciziei din 19 septembrie 2017 (f.d. 61), însă la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea de către destinatari a copiei deciziei instanțe de apel, circumstanțe care acordă instanței de recurs dreptul de a considera recursul declarat la 22 decembrie 2017 ca fiind depus în interiorul termenului de 2 luni acordat de legiuitor.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost semnat de avocatul Natalia Covaliov, împuternicită prin mandatul din 16 noiembrie 2016 de întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată să acorde întreprinderii mixte „Moldcell” societate pe acțiuni asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de ataca hotărârea judecătorească (f.d. 3), recurentul fiind partea în proces care a declanșat acțiunea, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă nu are incidență.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, instanța de recurs relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, instanța de recurs conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, Completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul statuează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că cererea de recurs depusă de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov

este întemeiată, în drept, pe temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanțele de judecată s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, instanța de recurs notează că în prezenta cerere de recurs recurentul solicită casarea actelor judecătorești pe motiv că instanțele de judecată au respins pretenția cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 000 lei.

Conform art. 35 § 3 lit. b) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Curtea declară inadmisibilă orice cerere individuală introdusă în temeiul art. 34, atunci când apreciază că: reclamantul nu a suferit niciun prejudiciu important, cu excepția cazului în care respectarea drepturilor omului garantate prin Convenție și prin Protocoalele sale impune examinarea pe fond a cererii și cu condiția de a nu respinge pentru acest motiv nicio cauză care nu a fost examinată corespunzător de o instanță națională.”

Odată cu intrarea în vigoare a Protocolului nr. 14, la 1 iunie 2010, un nou criteriu de admisibilitate s-a adăugat criteriilor prevăzute la art. 35 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ceea ce îi permite Curții să respingă cauzele considerate „minore” în temeiul principiului conform căruia judecătorii nu ar trebui să examineze astfel de cauze („de minimis non curat praetor”).

Principalul element al acestui criteriu este întrebarea dacă reclamantul a suferit un „prejudiciu important”. Această noțiune duce la ideea că încălcarea unui drept, indiferent de realitatea sa din punct de vedere pur juridic, trebuie să atingă un nivel minim de gravitate pentru a justifica examinarea sa de către o instanță internațională. Încălcările de natură pur tehnică și de importanță redusă în afara unui cadru formal nu necesită un control european [*Shefer împotriva Rusiei* (dec.)]. Aprecierea acestui minim este relativă în esență și depinde de datele cauzei în ansamblu. Gravitatea unei încălcări se apreciază ținând seama concomitent de percepția subiectivă a reclamantului și de miza obiectivă a unei cauze date [*Korolev împotriva Rusiei* (dec.)]. Cu toate acestea, simpla impresie subiectivă a reclamantului este insuficientă pentru a se constata că persoana în cauză a suferit un prejudiciu important. Această impresie subiectivă trebuie să fie justificată de motive obiective [*Ladygin împotriva Rusiei* (dec.)]. O încălcare a Convenției poate avea legătură cu probleme de principiu importante și, prin urmare, poate cauza un prejudiciu important fără a aduce totuși atingere unui interes patrimonial [*Korolev*

împotriva Rusiei (dec.)). În hotărârea *Giuran împotriva României*, pct. 17-25, Curtea a considerat că reclamantul a suferit un prejudiciu important pe motiv că procedura reprezenta pentru el un aspect de principiu, și anume dreptul la respectarea bunurilor și a domiciliului, chiar procedura internă care făcea obiectul cererii de cerere avea ca scop recuperarea bunurilor furate de la domiciliul reclamantului, obiecte în valoare de 350 EUR.

În plus, pentru a evalua importanța subiectivă pe care îl are aspectul pentru reclamant, Curtea poate ține seama de comportamentul acestuia, de exemplu, poate să verifice dacă a fost inactiv în timpul procedurii timp de o anumită perioadă, arătând astfel un interes redus față de soarta acesteia [*Shefer împotriva Rusiei* (dec.)]. În hotărârea *Giusti împotriva Italiei*, pct. 22- 36, Curtea a menționat pentru prima dată câteva elemente noi care trebuiau luate în seamă în stabilirea gradului minim de gravitate necesar pentru a justifica o examinare din partea unei instanțe internaționale, și anume natura dreptului a cărei încălcare este pretinsă, gravitatea încălcării pretinse și/sau potențialele consecințe ale încălcării asupra situației personale a reclamantului. Pentru a evalua aceste circumstanțe, Curtea va examina în special miza sau rezultatul procedurii naționale.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanțele de judecată au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de întreprinderea mixtă „Moldcell” societate pe acțiuni, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Luiza Gafton